

VALGAMAA OMAVALITSUSTE LIIT

ÜLDKOOSOLEKU O T S U S

Valga

24. jaanuar 2019 nr 2

RAGN-SELLS AS segaolmejäätmete jäätmeveo teenustasu muutmise taotlusest

Valgamaa Omavalitsuste Liidu juhatuse 27. septembri 2017. a otsusega nr AA1-3.2/6/2017 tunnistati riigihanke „Teenuste kontsessiooni andmine korraldatud jäätmeveoks Valga maakonnas“ (viitenumber 189800) edukaks pakkumuseks RAGN-SELLS AS-i (registrikood 10306958) pakkumus. RAGN-SELLS AS on kirjaga 12. septembrist 2018. a nr 11-2.1.4/49 ja 15. novembrist 2018. a nr 11-2.1.4/62 esitanud taotlused jäätmeveo teenustasu suurendamiseks alates 1. jaanuarist 2019. a. RAGN-SELLS AS põhjendas taotlust seoses teekasutustasu rakendamisega ning jäätmete käitluskulu ca 80%-lise kasvuga Valgamaal kogutud segaolmejäätmete käitluskohas Iru Elektrijaamas. Riigihanke pakkumuse esitamisel deklareeritud käitlushind Iru Elektrijaamas oli 35 eurot/tonn, alates 2019. aastast on käitlushind vähemalt 63 eurot/tonn, millele lisandub käibemaks. Taotletavaks segaolmejäätmete 1 m³ hinnaks on 9,35 euro asemel 13,19 eurot, millele lisandub käibemaks.

12. detsembril 2018. a jättis Valgamaa Omavalitsuste Liit üldkoosoleku otsusega nr 24 RAGN-SELLS AS-i taotluse rahuldamata. Valgamaa Omavalitsuste Liit põhjendas rahuldamata jätmist kuna: 1) RAGN-SELLS AS ei ole esitanud hankijale dokumente, mis tõendaksid, et viimase kuue kuu jooksul on käitluskulu tõus olnud enam kui 20 % võrreldes lepingu sõlmimise hetkega. Taotluses põhjendatakse, et jäätmete käitlemishind Iru Elektrijaamas tõuseb 1. jaanuarist 2019. a. Hankedokumendi p 7.3 kohaselt võimaldaks see teenustasu muutmist alles 1. juulist 2019. a. 2) taotluses on uue teenustasu kalkulatsioonis eraldi kulukomponendina esitatud teekasutustasu. Teekasutustasu saab teenustasu arvestuses sisalduvaks kuluks lugeda riigihanke pakkumuses esitatud kulukomponendis „Muu kulu“.

4. jaanuaril 2019. a esitas RAGN-SELLS AS kirjaga nr 11-2.1.4/4 vastuse ja taotluse jäätmeveo teenustasude suurendamiseks. Taotluse kohaselt soovib käitleja jätkuvalt suurendada olmeteenuse hinda 9,35 eurot/m³ km-ta 13,10 euroni/m³ km-ta. Taotluse kulukomponendist on teekasutustasu välja jäetud. Täiendavalt on RAGN-SELLS AS esitanud taotluse biojäätmete teenuse maksumuse suurendamiseks.

1. Riigihangete seaduse (RHS) § 3 p 1 järgi kohustub hankija riigihanke korraldamisel tegutsema läbipaistvalt, kontrollitavalt ja proportsionaalselt. Valga valla jäätmehoolduseeskirja § 24 lg 5 järgi esitab vedaja teenustasu muutmise taotluse hankijale. Taotlus peab sisaldama hindade muutmise põhjendust ning taotlusele tuleb lisada taotletavate teenustasude kalkulatsioon, näidates ära muudatused võrreldes pakkumuse esitamisel tehtud teenustasude kalkulatsiooniga. Hankijal on õigus nõuda lisaselgitusi ja dokumente, mis on vajalikud taotluse hindamiseks. Kui vedaja selgitused ei ole piisavad või ta ei esita lisadokumente nõutud tähtajaks, lõpetatakse taotluse menetlus.

Hankija on nõudnud RAGN-SELLS AS-ilt korduvalt tõendeid selle kohta, et Iru Elektrijaam tõstab alates 1. jaanuarist 2019. a RAGN-SELLS AS-ile 80 % võrra hinda. RAGN-SELLS AS ei ole dokumente seniajani esitanud ja on viidanud üksnes meedias avaldatud teabele.

Hankija poolt tehtav otsus peab olema põhjendatud ja tuginema kontrollitud andmetele. Meedias avaldatu põhjal ei ole hankijal võimalik üheselt järeldada, et alates 1. jaanuarist 2019. a kehtestatakse RAGN SELLS AS-ile (või kõigile lepingulistele jäätmeäritajatele) senisest 80 % suurem käitlustasu.

2. Hankedokumendi (HD) p 7.2 järgi on teenustasu võimalik muuta põhjendatud taotluse alusel, võttes aluseks pakkumuse tegemise hetkel kehtinud kütuse hinna, jäätmete käitluse teenustasu ja riiklikud maksud ning tasud. HD p 7.3 järgi olulisteks muutuseks loetakse teenustasus sisalduva kulu **viimase kuue kuu enam kui 20% suurenemist või vähenemist võrreldes lepingu sõlmimise hetkega.**

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 29 lg 6 ja 7 järgi tuleb lepingutingimust tõlgendada koos teiste lepingutingimustega, andes sellele tähenduse, mis tuleneb lepingu kui terviku olemusest ja eesmärgist. Lepingutingimuse tõlgendamisel eelistatakse tõlgendust, mille kohaselt lepingutingimus on seaduslik või kehtiv.

Tõlgendades HD p 7.2 ja 7.3 koosmõjus saab järeldada, et kui teenustasu tõus jääb alla 20%, ei pea taotluse aluseks olev muudatus olnud kehtiv enam kui viimased kuus kuud. Sellisel juhul, kui see muudatus on kuni 10% kontsessioonilepingu maksumusest või hoolsale hankijale ootamatute asjaolude korral 10 – 20% saaks kooskõlas RHS § 123 lg 1 p 1 ja 4 muudatuse sisse viia juhindudes Tõrva, Valga ja Otepää jäätmekorralduseeskirjade erisustest. Valga valla jäätmehoolduseeskirja § 24 lg 6 järgi ei saa uus teenustasu rakenduda mistahes juhul varem, kui kolmkümmend päeva pärast omavalitsuse veebilehel ja ajalehes uue teenustasu avaldamist. Tõrva valla korraldatud jäätmeveo rakendamise korra ja Otepää valla korraldatud jäätmeveo rakendamise korra § 5 lg 9 ja 10 järgi esitatakse taotlus vallavalitsusele, kes vaatab taotluse läbi 60 päeva jooksul ja teeb otsuse jäätmeveo teenustasu muutmiseks või mittemuutmiseks. Jäätmeveo teenustasu muutmine avalikustatakse vähemalt 30 päeva enne selle kehtima hakkamist. Seega ka sellisel juhul ei saaks jäätmevedaja nõuda enne tähtaja möödumist hankelepingu muutmist, s.t jäätmevedaja kulude suurenemine on hinna kehtestamiseni jäätmevedaja kanda.

Antud juhul on tegemist teenustasu kulu olulise suurenemisega, s.o enam kui 20 % võrra. Olulise muudatuse kehtestamise eelduseks on kulu suurenemine viimase kuue kuu jooksul. Selline tõlgendus on kooskõlas HD teiste sätete kui RHS § 2 toodud sotsiaalse kaalutluse põhimõttega. Kuuekuuline periood kaitseb tarbijaid, andes omavalitsusele võimaluse planeeritavast muudatusest mõistlikult ette teatada. RAGN-SELLS AS-i vastupidine tõlgendus muudaks HD p 7.3 sisutühjaks, oleks vastuolus Tõrva, Valga ja Otepää jäätmekorralduseeskirjadega ning kahjustaks Valgamaa tarbijaid.

3. Teenustasu muutmisel tuleb HD p 7.2 järgi põhjendada taotlust, võrreldes pakkumuse tegemisel hetkel kehtinud kütuse hinna, jäätmete käitluse teenustasusid, riiklikke makse ning tasusid. Hankelepingu p 3.5.6 järgi toimub teenustasude muutmine kontsessiooni perioodi jooksul Pakkuja põhjendatud taotluse ja hankedokumentide alusel. 4. jaanuari 2019. a kirja lisas 1 on RAGN-SELLS AS esitanud biojäätmete teenuse hinnatõusu taotluse. Biojäätmete hinnatõusu taotluses puuduvad selgitused ja põhjendused, miks peab äritajate hinnatõusu vältimatuks.

Jäätmete liigi ja olemuse alusel eraldamise eesmärgiks on nende edasise käitlemise lihtsustamine ja taaskasutamise soodustamine. Liigiti kogutud jäätmete käitlus peab olema tarbijale soodsam, kui segaolmejäätmete käitlus. Segaolmejäätmetest erinev soodsam biojäätmete käitlustasu motiveeriks tarbijaid jäätmeid liigiti koguma. Valga vallas on möödunud aastal 44 korteriühistut asunud koguma eraldi biolagunevaid köögi- ja sööklajäätmeid. 11. jaanuari 2019. a seisuga on Valga vallas veel 84 korteriühistut, kes on küll kohustatud biolagunevaid köögi- ja sööklajäätmeid sorteerima, kuid ei tee seda. Biojäätmete käitlustasu põhjendamatu suurendamine muudaks tarbijate väljakujunenud sorteerimispraktika otstarbetuks.

Lähtudes eeltoodust, Valga Vallavolikogu 2. märtsi 2018. a määruse nr 19 „Valga valla jäätmehoolduseeskiri“ § 24 lõikest 5, hankelepingu punktist 3.5.6 ja riigihanke „Teenuste kontsessiooni andmine korraldatud jäätmeveoks Valga maakonnas“ hankedokumendi punktidest 7.2 ja 7.3 Valgamaa Omavalitsuste Liidu üldkoosolek

o t s u s t a b :

1. Küsida RAGN-SELLS AS-ilt täiendavat infot taotluse täpsustamiseks uue segaolmejäätmete teenustasu rakendamise algusaja kohta ja tõendeid Iru Elektriijaama poolt RAGN-SELLS AS-ile kehtestatud hinnatõusu osas.
2. Küsida RAGN-SELLS AS-ilt selgitusi, põhjendusi ja tõendeid, mille alusel soovitakse biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete teenustasu hinnatõusu.
3. Määrata puuduste kõrvaldamise tähtajaks 25. veebruar 2019. Tähtpäevaks puuduste kõrvaldamata jätmisel võidakse taotlus jätta läbi vaatamata.
4. Otsus jõustub vastu võtmisest.

/allkirjastatud digitaalselt/

Agu Kabrits
Esimees